

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Неля ПОДЛЕВСЬКА

Підпис Ім'я, ПРИЗВИЩЕ

29 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до фаху

Назва дисципліни

Галузь знань – І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Спеціальність – І 10 Соціальна робота та консультування

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Соціальна робота. Психосоціальна підтримка та консультування

Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС

Шифр дисципліни – ОЗП.03

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (загальної підготовки)

Факультет – Гуманітарно-педагогічний

Кафедра – Соціальної роботи і соціальної педагогіки

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	1	1	4	120	50	32		18		70				+
З	1	1	4	120	12	8		4		108				+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Соціальна робота. Психосоціальна підтримка та консультування» за спеціальністю І 10 Соціальна робота та консультування

Робоча програма складена

Підпис автора

д. пед. наук, проф.

Ганна РІДКОДУБСЬКА

Науковий ступінь, учене звання, Ім'я, ПРИЗВИЩЕ автора

Схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки

Протокол від 29 серпня 2025 № 1

Зав. кафедри

Підпис

Олена ВАСИЛЕНКО

Ім'я, ПРИЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету

Підпис

Неля ПОДЛЕВСЬКА

Ім'я, ПРИЗВИЩЕ

Хмельницький 2025

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Гарант освітньо-професійної програми, канд. пед. наук, доц.	Гуманітарно-педагогічний факультет		Олена ВАСИЛЕНКО

3 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Вступ до фаху» є складовою обов'язкової частини дисциплін загальної підготовки фахівців першого (бакалаврського) освітнього рівня за спеціальністю І 10 Соціальна робота та консультування за освітньо-професійною програмою Соціальна робота та консультування.

Пререквізити – вихідна.

Постреквізити – ОЗП.09 Основи професійної етики та спілкування у соціальній роботі, ОФП.07 Психологічні основи соціальної роботи з різними групами клієнтів; ОФП.05 Правові основи соціальної роботи; ОФП.03 Соціальна педагогіка; ОФП.12 Соціальний захист та соціальне забезпечення; ОФП.20 Соціальна реабілітація, патронаж та соціальний супровід; ОФП.08 Соціальна робота з різними категоріями населення в Україні та за кордоном; ОФП.24 Навчальна (ознайомча) практика.

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

– **компетентності**: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог (ІК); Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 01); Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 02); Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК 03); Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 06); Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 09); Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. (ЗК 15); Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності (ЗК 16); Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи (ФК 01); Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність (ФК 16); Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері (ФК 19); Здатність здійснювати соціальне консультування різних груп населення та категорій клієнтів, використовуючи сучасні методи, технології та кризові інтервенції (УК 01); Здатність ідентифікувати себе як громадянина України, здійснювати психологічну саморегуляцію та заходи щодо забезпечення безпеки й надання домедичної допомоги (УК 03);

– **програмні результати навчання**: Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог (ПРН 01); Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід (ПРН 03); Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних (ПРН 05); Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях (ПРН 06); Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів (ПРН 17); Здійснювати соціальне консультування різних груп населення та категорій клієнтів, використовуючи сучасні методи, технології та кризові інтервенції для підтримки, стабілізації, адаптації та відновлення соціальних функцій особистості, забезпечуючи міждисциплінарний підхід, етичність та ефективність допомоги (ПРН 21).

Мета дисципліни. Формування знань здобувачів з методологічних проблем соціальної роботи та консультування, логіки науково-дослідного процесу, прийомів аналізу та передбачення його подальшого розвитку.

Предмет дисципліни. Теоретичні і практичні засади організації та проведення наукових досліджень у сфері соціальної роботи та консультування.

Завдання дисципліни. Формувати знання здобувачів з теоретичних основ написання, оформлення та захисту наукових досліджень у сфері соціальної роботи та консультування, розробки

категоріального апарату, етапів, методики та методів їх проведення, застосування цифрових технологій та розширення способів оприлюднення й апробація результатів наукових досліджень.

Результати навчання: здійснювати пошук, критичний аналіз і систематизацію інформації з різних джерел, у тому числі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань у сфері соціальної роботи; обґрунтовувати власну позицію щодо професійно значущих проблем, робити самостійні висновки за результатами аналізу наукових і навчально-методичних джерел; формулювати мету, завдання, предмет і об'єкт дослідження; володіти навичками збору, обробки та інтерпретації первинного емпіричного матеріалу з дотриманням етичних і методологічних вимог; рефлексувати власну професійну діяльність, критично оцінювати достовірність і надійність отриманих результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані та логічно послідовні висновки; демонструвати вміння представляти результати здійснення соціальної роботи у формі усної доповіді або письмового повідомлення з дотриманням норм академічної доброчесності та наукового стилю мовлення.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	Лекції	Прак-тичні заняття	СРС	Лекції	Прак-тичні заняття	СРС
Тема 1. Поняття соціальної роботи в сучасних умовах	2	2	4	2	2	8
Тема 2. Зміст та організація соціальної роботи в Україні та за рубежом	2		4			9
Тема 3. Умови ефективності та якісні параметри соціальної роботи	2	2	4			8
Тема 4. Основні ролі соціального працівника	2		4			9
Тема 5. Поняття про форми та методи соціальної допомоги	2	2	4		2	8
Тема 6. Особливості соціальної роботи з жінками	2		4			9
Тема 7. Соціальна робота з військовослужбовцями	2	2	4			8
Тема 8. Соціальна робота з дітьми вулиці	2	2	4	2		9
Тема 9. Робота соціального працівника з особами з інвалідністю	2		4			8
Тема 10. Робота соціального працівника з людьми зрілого віку	2	2	4			9
Тема 11. Соціальна робота з людьми похилого віку	2		4			8
Тема 12. Організаційні вимоги до роботи соціального працівника	2	2	4			9
Тема 13. Процес соціальної роботи	2	2	4	2		8
Тема 14. Соціальна робота з клієнтами різного віку	2		4			9
Тема 15. Етичні принципи соціальної роботи	2	2	8	2		8
Тема 16. Професійна мобільність як одна з професійних характеристик соціального працівника	2		6			9
Разом:	32	18	70	8	4	108

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття соціальної роботи в сучасних умовах Основні фактори, що впливають на розвиток професійної соціальної роботи. Поняття соціальної роботи. Закономірності та принципи соціальної роботи. Література: [1 (с. 7-10), 4 (с. 5-8), 11 (с. 7), 20 (с. 11-24)]	2
2	Тема 2. Соціальна робота в Україні Основні підрозділи соціальної роботи. Основні проблеми, що перешкоджають розвитку соціальної роботи. Література: [4 (с. 8-12), 6 (с. 12)]	2
3	Тема 3. Умови ефективності та якісні параметри соціальної роботи соціальна робота в Україні Основні проблеми, з якими стикається соціальний працівник. Якісні параметри соціальної роботи. Література: [1 (с. 7-8), 4 (с. 10-11), 5 (с. 13)]	2
4	Тема 4. Ролі соціального працівника Професійні ролі та їх класифікація. Практичні ролі соціальних працівників. Посередницькі ролі соціальних працівників. Адміністративні ролі соціальних працівників. Література: [1 (с. 10-11), 3 (с. 26-29), 6 (с. 16-17)]	2
5	Тема 5. Форми та методи соціальної роботи. Принципи соціальної роботи. Методи соціальної роботи. Форми соціальної роботи. Література: [1 (с. 19-24), 4 (с. 31-36)]	2
6	Тема 6. Особливості соціальної роботи з різними категоріями клієнтів. Соціальна робота з сім'єю. Взаємодія з клієнтами різного віку. Соціальна робота з представниками проблемних груп. Соціальна робота з жінками. Література: [1 (с. 25-27), 4 (с. 36-38)]	2
7	Тема 7. Соціальна робота з військовослужбовцями. Соціальний захист військовослужбовців. Особливості спілкування з військовослужбовцями. Соціальна допомога військовослужбовцям та їхнім сім'ям. Література: [1 (с. 10-11), 3 (с. 26-29), 6 (с. 16-17)]	2
8	Тема 8. Аутріч робота в Україні та за кордоном Проблеми дітей вулиці. Соціальна робота з дітьми вулиці. Основні причини виходу дитини на вулицю. Література: [1 (с. 19-24), 4 (с. 31-36)]	2
9	Тема 9. Соціальна робота з особами з інвалідністю. Поняття особа з інвалідністю Соціальна робота з особами з інвалідністю Основні соціальні служби, які надають допомогу такому типу клієнтів Література: [2 (с. 19-24), 5 (с. 31-36)]	2

10	Тема 10. Робота соціального працівника з людьми зрілого віку Недостатня мотивація людей зрілого віку до професійного розвитку. Психоемоційні труднощі, пов'язані з кризою середнього віку. Поєднання професійних та сімейних обов'язків. Ризик соціальної ізоляції у період зрілості. Брак адаптованих програм підтримки для цієї вікової груп Література: [3 (с. 19-24), 4 (с. 31-36)]	2
11	Тема 11. Соціальна робота з людьми похилого віку Соціальна ізоляція та самотність літніх людей. Доступ до якісних соціальних та медичних послуг. Проблеми догляду за літніми людьми у сільській місцевості. Підтримка сімей, які доглядають за літніми родичами. Література: [1 (с. 1-20), 4 (с. 23-39)]	2
12	Тема 12. Організаційні вимоги до роботи соціального працівника Робота з документацією. Перехід на цифровізацію соціальної сфери. Професійні стандарти роботи соціального працівника. Ресурсне забезпечення соціальних служб. Міжвідомча взаємодія соціальних служб. Література: [1 (с. 19-24), 4 (с. 31-36)]	2
13	Тема 13. Процес соціальної роботи Полінаправленість визначення реальних потреб клієнтів. Ефективність оцінки результатів соціальної роботи. Вплив цифровізації на якість соціальних послуг. Література: [1 (с. 19-24), 4 (с. 31-36)]	2
14	Тема 14. Соціальна робота з клієнтами різного віку Вікові відмінності у сприйнятті допомоги. Труднощі у роботі з підлітками. Проблеми міжпоколіннєвої взаємодії. Відсутність універсальних програм підтримки для різних вікових груп. Потреба у віково-специфічних методиках соціальної роботи. Література: [1 (с. 19-24), 4 (с. 31-36)]	2
15	Тема 15. Етичні принципи соціальної роботи Конфіденційність у роботі з клієнтами. Етичні дилеми у кризових ситуаціях. Конфлікт між інтересами клієнта і роботодавця. Принцип «не нашкодь». Проблеми збереження довіри між клієнтом і соціальним працівником. Література: [1 (с. 19-24), 4 (с. 31-36)]	2
16	Тема 16. Професійна мобільність як одна з професійних характеристик соціального працівника Готовність до зміни умов праці. Гнучкість у професійному розвитку. Можливості підвищення кваліфікації. Проблеми адаптації до нових соціальних викликів. Література [2, с. 35-55, 3, с. 69-90, 7, с. 16-38, 12, с. 18-27]	2
	Разом:	32

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття соціальної роботи в сучасних умовах Основні фактори, що впливають на розвиток професійної соціальної роботи Поняття соціальної роботи Закономірності та принципи соціальної роботи Література: [1 (с. 7-10), 4 (с. 5-8), 11 (с. 7), 20 (с. 11-24)]	2
2	Тема 2. Соціальна робота в Україні Основні підрозділи соціальної роботи. Основні проблеми, що перешкоджають розвитку соціальної роботи. Література: [4 (с. 8-12), 6 (с. 12)]	2
3	Тема 3. Умови ефективності та якісні параметри соціальної роботи соціальна робота в Україні Основні проблеми, з якими стикається соціальний працівник Якісні параметри соціальної роботи Література: [1 (с. 7-8), 4 (с. 10-11), 5 (с. 13)]	2
4	Тема 4. Ролі соціального працівника Професійні ролі та їх класифікація. Практичні ролі соціальних працівників. Посередницькі ролі соціальних працівників. Адміністративні ролі соціальних працівників Література: [1 (с. 10-11), 3 (с. 26-29), 6 (с. 16-17)]	2
Разом:		8

5.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ практикт. заняття	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність і сучасне розуміння соціальної роботи Чинники, що визначають розвиток професійної соціальної роботи. Базові підходи до визначення поняття «соціальна робота». Закономірності та принципи здійснення соціальної роботи Літ.: [2, с. 7-10, 3, с. 5-8, 11, с. 7, 17, с. 11-24]	2
2	Тема 2. Особливості становлення та розвитку соціальної роботи в Україні Структура та напрями соціальної роботи в національному контексті. Основні бар'єри та труднощі розвитку соціальної роботи в Україні. Літ.: [2, с. 19-26, 3, с. 31-38, 11, с. 17-21, 17, с. 82]	2
3	Тема 3. Умови результативності та критерії якості соціальної роботи Актуальні виклики у професійній діяльності соціальних працівників. Якісні характеристики та стандарти соціальної роботи. Літ.: [3, с. 38-45, 5, с. 50-51, 11, с. 86-87]	2
4	Тема 4. Професійні ролі соціального працівника Класифікація та специфіка професійних ролей. Практичні функції соціального працівника. Посередницькі функції у роботі з клієнтами та інституціями. Адміністративні ролі в організації соціальної допомоги.	2

	Літ.: [2, с. 62-65]	
5	Тема 5. Форми та методи соціальної роботи Основні принципи організації соціальної роботи. Методичний інструментарій соціального працівника. Різновиди форм соціальної допомоги. Літ.: [2, с. 76-82, 3, с. 111-118, 15, 17]	2
6	Тема 6. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів Особливості роботи із сім'ями. Взаємодія з клієнтами різних вікових груп. Надання допомоги представникам вразливих соціальних груп. Специфіка соціальної роботи з жінками. Літ.: [2, с. 70-72]	2
7	Тема 7. Соціальна робота з військовослужбовцями та їхніми сім'ями Механізми соціального захисту військовослужбовців. Особливості комунікації з військовими. Підтримка та допомога сім'ям військовослужбовців. Літ.: [17]	2
8	Тема 8. Аутріч-робота в Україні та світі Соціальні проблеми дітей вулиці. Технології соціальної роботи з дітьми, які опинилися на вулиці. Соціальні та психологічні причини виходу дітей на вулицю. Літ.: [2, с. 82-84, 3, с. 103-106, 17, с. 210-211]	2
9	Тема 9. Професійна мобільність соціального працівника Здатність адаптуватися до змінних умов праці. Гнучкість у професійному розвитку. Підвищення кваліфікації як умова мобільності. Виклики адаптації до нових соціальних реалій. Літ.: [2, с. 31-46, 3, с. 69-90, 7, с. 16-38, 12, с. 18-27]	2
Разом:		18

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність і сучасне розуміння соціальної роботи Чинники, що визначають розвиток професійної соціальної роботи. Базові підходи до визначення поняття «соціальна робота». Закономірності та принципи здійснення соціальної роботи Літ.: [2, 3, 11, 17]	2
2	Тема 2 Умови результативності та критерії якості соціальної роботи Актуальні виклики у професійній діяльності соціальних працівників. Якісні характеристики та стандарти соціальної роботи. Літ.: [3, с. 38-45, 5, с. 50-51, 11, с. 86-87]	2
Разом:		4

5.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуальних завдань (написання тез), тестування з теоретичного матеріалу тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її

виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до практичного заняття.	4
2	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до практичного заняття.	4
3	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до практичного заняття.	4
4	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до практичного заняття.	4
5	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до практичного заняття.	4
6	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестового контролю з тем 1-6.	4
7	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до практичного заняття. Консультація з вибору теми ІДЗ.	4
8	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
9	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
10	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т10, підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
11	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т11, підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
12	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т12, підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
13	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т13, підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
14	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т14, підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
15	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т15, підготовка до практичного заняття. Виконання ІДЗ.	4
16	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т16, підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестового контролю з тем 7-16. Захист ІДЗ.	12
Разом:		70

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Вимоги до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми здобуття освіти) та індивідуального домашнього завдання (для студентів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи здобувачів

1. Соціальна робота як сфера наукового знання.
2. Інституалізація науки про соціальну роботу, взаємодія суспільних запитів і теоретичних пошуків у цьому процесі.
3. Актуальність соціальної роботи як професії на сучасному етапі.
4. Історичне коріння розвитку соціальної допомоги в Україні.
5. Завдання студентів після опанування теорії та методики соціальної роботи.
6. Розширення сфери моральної свободи в регулюванні відносин між людьми в сучасних умовах.
7. Місце і роль соціальної роботи в реалізації соціальної політики Української держави.
8. Егоїзм і альтруїзм як протилежні принципи поведінки людей.
9. Соціальна робота як інститут сучасного цивілізованого суспільства.
10. Знання та досвід – запорука якісної роботи спеціаліста соціальної сфери.
11. Значення професійної етики та деонтології у вихованні соціального працівника.
12. Варіативність поняття «соціальна робота». Взаємозумовленість понять «соціальний», «спільний», «суспільний».
13. Вихідні принципи та цінності соціальної роботи.
14. Соціальна проблема та джерела соціальних проблем.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування), наочні (демонстрування, ілюстрування); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (участь у обговоренні ситуацій, самостійні роботи);
- оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії

або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи. У якості ІДЗ здобувач може підготувати доповідь за однією з запропонованих тем при дотриманні узгоджених з викладачем термінів їх виконання.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

9 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми здобуття освіти у 2 семестрі

Аудиторна робота								Контрольні заходи		Самостійна робота	Семестровий контроль	Разом
Другий семестр												Сума балів
Практичні заняття (мінімум 8 контрольних точок)								Тестовий контроль:		ІДЗ*	Іспит	
Т 1-2	Т 3-4	Т 5-6	Т 7-8	Т 9-10	Т 11-12	Т 13-14	Т 15-16	Т1-6	Т7-16			
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)												
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	24-40	60-100**
24-40								6-10		6-10	24-40	

Примітка: *ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання; Т* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів *заочної* форми здобуття освіти

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	9	12	15
Теоретичне питання № 2	9	12	15
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	30		50

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань – два теоретичних і одне – практичне. Кількість завдань у контрольній роботі залежно від особливостей дисципліни визначає кафедра. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з теоретичних завдань – 5 балами, практичне завдання 10 балами, загальна максимальна сума балів становить 20.

Критерії оцінювання контрольної роботи:

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
1	2
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Здобувач вищої освіти не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь здобувача будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, максимальний – 10 балів). При підготовці доповіді у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (10) за її презентацію.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 30 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–13	14–20	21–26	27–30
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

На тестування відводиться 30 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Здобувач може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми навчання (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24		40

*Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.*

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми навчання (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	9	12	15
Теоретичне питання № 2	9	12	15
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	30		50

*Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.*

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		
D	66-72		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

11. Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Розкрийте сутність організації системи соціальної роботи в Україні.
2. Розкрийте структуру соціальних служб.
3. Мережа спеціалізованих служб у соціальній сфері.
4. Коли вперше виникли соціальні служби в Україні?
5. Етапи становлення соціальних служб в Україні.
6. Назвіть основні види соціальних служб в Україні.
7. Вкажіть основні напрями діяльності соціальних служб в Україні.
8. Проаналізуйте заходи органів місцевого самоврядування щодо розвитку соціальних служб в Україні.
9. Що собою являє кадровий менеджмент в соціальній роботі?
10. Яким чином здійснюється правове регулювання діяльності соціальних служб?
11. Соціальні служби за кордоном: організаційні принципи, напрями та методи роботи.
12. Розкрийте сутність поняття «менеджмент соціальної роботи».
13. Яким чином здійснюється управління персоналом у соціальних службах?
14. Назвіть основні складові процесу мотивації.
15. Яким чином здійснюється управління мотивацією персоналу?
16. Розкрийте організаційні принципи роботи соціальної служби підтримки сімей.
17. У чому полягають функції соціальної служби підтримки сімей?
18. Проаналізуйте особливості роботи соціальних служб із сім'ями.
19. Основний зміст та види послуг, які надають соціальні служби, що працюють з людьми з функціональними обмеженнями.
20. Соціальні послуги дітям та молоді, які надаються через мережу Центрів соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями.
21. Специфіка роботи соціальних служб з наркозалежними клієнтами.
22. Специфіка роботи соціальних служб з алкозалежними клієнтами.
23. Основні напрями роботи соціальних служб «Телефон довіри».
24. Основні напрями роботи кризового центру для жінок.
25. Соціальний супровід та патронаж на дому дітей та молоді, що живе з ВІЛ/СНІД.
26. Здійснення соціального супроводу дітей, жінок, які опинилися "на вулиці".
27. Методи та форми роботи спеціалізованих служб психологічної допомоги.
28. Висвітліть основні напрями діяльності волонтерських організацій.

12 Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Вступ до фаху» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою.

13 Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

14. Рекомендована література:

Основна

1. Кравченко О. О., Кулик М. О., Скочко М. О. Недержавні організації як суб'єкти соціального розвитку громад : досвід Міжнародного благодійного фонду «Небайдужі». Соціальна робота та соціальна освіта. 2021. 1 (6). С. 88 – 95.

2. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с
3. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. І. Сучасні орієнтири та ключові технології З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко. К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2020. 256 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1513689511.pdf>
4. Федоренко О. С. Особливості процесу соціальної інтеграції внутрішньо переміщених осіб з різним типом поселення (на основі серії фокус-груп). Науковий журнал «Молодий вчений». № 2 (66). 2021. С. 534–540.
5. A guide to the project management body of knowledge (PMBOK guide) : Sixth Edition / Project Management Institute, 2020. 537 p. URL: <http://faspa.ir/wp-content/uploads/2020/09/PMBOK6-2020.pdf>
6. Business cooperating with vocational education and training providers for quality skills and attractive futures / P. Vroonhof, N. Durazzi, J. Secher et al. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2021. 135 p. URL: <https://www.panteia.com/uploads/2017/12/Vet-Business-Cooperation-FinalReport-Panteia-14-Nov-2011-002.pdf>
7. Нормативно-правова база соціальної політики України: <https://www.msp.gov.ua/timeline/?t=6&from=&till=&g=156&cat=0&dn=&words=#tagpanel>

Додаткова

8. Cahill C., Llewelyn P., Pearson C. Treatment of sexual abuse which occurred in childhood. A review. *British Journal of Clinical Psychology*. 2021. Nr. 30 (1). Pp. 1–11.
9. Lytovchenko, O. Out-of school & non-formal education: Ukrainian and European dimensions. *Education: Modern Discourses*, 2020, 3, 50-55. <https://doi.org/10.37472/2617-3107-2020-3-05>
10. Tereshchenko D.A., Kruhlov V.V. Public-private partnership as tool for developing regional labor potential. *Nauka innov.* 2019, 15(6). 5–13. Scopus. URL: [http://scinn.org.ua/en/archive/15\(6\)/15\(6\)01](http://scinn.org.ua/en/archive/15(6)/15(6)01).
11. United Nations Office on Drugs and Crime. <https://www.unodc.org>.
12. United Nations Children's Fund, UNICEF. URL: unicef.org.

15 Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php.
3. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>.